

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea
Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a
Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul <i>hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău</i> a fost elaborat de către Ministerul Justiției.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
Conform art. 2 din <i>Legea nr. 158/2024 pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău</i>, Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor amendamentului menționat. Subsecvent, intervine necesitatea de elaborare a proiectului <i>hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău</i> în scopul operaționalizării Unității de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău (în continuare – Unitatea), reconfigurării rolurilor entităților implementatoare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, precum și, pentru sporirea eficienței gradului de implementare a proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău. Mai mult ca atât, modificările propuse vor asigura implementarea recomandărilor formulate de către auditorii Curții de Conturi în <i>Hotărârea Curții de Conturi nr. 19 din 25 mai 2022 cu privire la Raportul auditului performanței Proiectului „Construcția penitenciarului din Chișinău”¹</i>. De asemenea, elaborarea proiectului actului normativ reprezintă o prioritate instituțională în scopul implementării proiectului de construcție a noului Penitenciar din Chișinău și demararea lucrărilor, și este inclus în <i>Planul de acțiuni a Ministerului Justiției pentru anul 2024</i> aprobat prin <i>Ordinul ministrului justiției nr. 324/2023</i> (acțiunea nr. 63).
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
Proiectul <i>hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău</i> urmărește următoarele obiective: - stabilirea atribuțiilor și responsabilităților părților implicate în implementarea și administrarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău; - asigurarea funcționalității Comitetului de supraveghere pentru adoptarea deciziilor privind activitatea Unității; - concretizează atribuțiile funcționale ale președintelui Comitetului de supraveghere; - reglementează procedurile de desfășurare a ședințelor de lucru; și - urmărește consolidarea capacităților funcționale ale Unității prin angajarea managerului de proiect. De asemenea, definește sfera de monitorizare a Ministerului Justiție în procesul de implementare a proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.

¹ https://www.ccrm.md/ro/decision_details/1174/hotararea-nr19-din-25-mai-2022-cu-privire-la-raportul

Totodată, urmează a fi reorganizată structura de personal a Unității. Astfel, Unitatea va dispune de 3 unități de personal:

Managerul proiectului – 1 unitate;

Contabil – 1 unitate;

Inginer civil – 1 unitate.

Unitatea reorganizată va fi asistată la implementarea proiectului de către Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiecte (în continuare - UNOPS). Contribuția UNOPS la implementarea proiectului va consta în experiența acestuia în ceea ce privește construcția de obiective complexe, proceduri eficiente de achiziții publice, managementul riscurilor și gestionarea optimă a proiectelor de infrastructură.

În cadrul parteneriatului menționat mai sus, Unitatea are rolul de coordonare a implementării proiectului, și este responsabilă de realizarea activităților administrativ-organizatorice și financiar-economice ale proiectului, cum ar fi:

- intermediere către autoritățile publice pentru obținerea avizelor, autorizațiilor;
- planificarea, monitorizarea, raportarea bugetară, raportarea către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB), Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Comitetul de Supraveghere;
- solicitarea și debursarea mijloacelor financiare și plasarea surselor în contul trezorerial al Unității;
- executarea plăților către UNOPS pentru lucrări de construcții, servicii UNOPS și pentru cheltuielile de întreținere și salariale ale angajaților;
- arhivarea/păstrarea documentelor tehnice de proiect și financiare;
- asistență în cadrul misiunilor de audit extern realizate de autoritățile și instituțiile publice naționale.

Astfel, Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău este instituția publică care poartă răspundere pentru implementarea proiectului în fața autorităților publice naționale și în fața finanțatorului.

La rândul său, UNOPS urmează a fi responsabilă de:

- executarea compartimentului achizițiilor publice a lucrărilor de construcție;
- executarea compartimentului de monitorizare a calității și cantității lucrărilor de construcții executate de către antreprenori, supravegherea tehnică;
- supravegherea de autor (prin cooperarea cu autorul de proiect);
- executarea plăților (plata pentru lucrările, serviciile și bunurile achiziționate, comisioanele și taxele administrative UNOPS);
- gestionarea riscurilor de implementare a proiectului;
- soluționarea deficiențelor de ordin tehnic și de implementare.

Referitor la componența Comitetul de supraveghere a implementării proiectului penitenciarului din Chișinău, menționăm că, prin modificările propuse se vor consolida capacitățile de monitorizare a proiectului prin revizuirea aranjamentelor de guvernare și coordonare, prin includerea reprezentanților Cancelariei de Stat și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în componența Comitetului de supraveghere, alături de reprezentanții Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor și Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Adițional, prin proiect se propune intrarea în vigoare a actului normativ de modificare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Derogarea de la regula generală instituită prin art. 56 alin. (1) din *Legea 100/2017 cu privire la actele normative* se impune datorită faptului că, la data de 4 iulie 2024 a intrat în vigoare *Legea nr. 158/2024 pentru ratificarea Amendamentului*

nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău. Precizăm că prin Amendamentul nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut au fost reconfigurate rolurile entităților implementatoare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău. Pentru demararea activităților negociate prin Acordul-cadru de împrumut, este necesară ajustarea Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău atât din perspectiva structurii Unității de implementare cât și a competențelor acesteia.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aprobarea proiectului va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, deoarece Proiectul de construcție a penitenciarului din mun. Chișinău a fost inițiat cu scopul de a contribui la realizarea obiectivului Guvernului Republicii Moldova privind îmbunătățirea condițiilor de detenție și asigurarea de noi standarde în materie de siguranță, securitate și disciplină, în conformitate cu normele internaționale. Proiectul este destinat să înlocuiască principala instituție de detenție preventivă din țară, atât la nivel de infrastructură, cât și la nivel de abordare managerială, orientată spre îmbunătățirea tratamentului deținuților și respectarea recomandărilor europene relevante.

Astfel, reglementarea cât mai clară a activității Unității de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău va duce la gestionarea cât mai eficientă a construcției noului penitenciar din Chișinău.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

În perioada anilor 2014 - 2023, finanțarea cheltuielilor de personal a Unității de implementare a proiectului de construcție a Penitenciarului din Chișinău s-a realizat din două surse principale:

- grant extern de 3.888.900,25 lei - salariul specialistului în achiziții;
- contribuție din bugetul de stat - 13.206.202,64 lei.

Reorganizarea unității începând cu anul 2024 implică reducerea numărului de angajați de la 7 la 3, ceea ce va conduce la o optimizare a cheltuielilor de personal.

Pentru această nouă structură, pentru perioada 2024-2028, se planifică cheltuieli salariale în sumă de 12.449.462 lei (575.111 euro).

În acest context, precizăm că, pentru aprobarea proiectului hotărârii de Guvern nu sunt necesare mijloace financiare suplimentare, or implementarea nemijlocită a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău va fi finanțată din împrumutul oferit de către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și contribuția Guvernului Republicii Moldova.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Aprobarea proiectului nu are un impact asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social

Aprobarea proiectului are un impact social pozitiv, or prin intermediul acestuia se urmărește modernizarea principalei instituții de detenție preventivă din țară, introducând o nouă abordare managerială, orientată spre îmbunătățirea tratamentului deținuților, reformarea organizării și managementului penitenciar.

Proiectul va avea un impact social pozitiv direct asupra vieții, sănătății și bunăstării persoanelor private temporar de libertate, asupra condițiilor de muncă a angajaților penitenciarului și indirect asupra familiilor deținuților.

Mai mult ca atât, prin aprobarea proiectului vor fi oferite locuri de muncă specialiștilor și experților care vor fi recrutați în echipa de proiect, în echipa de supraveghere tehnică a lucrărilor, etc.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu conține prevederi care ar avea consecințe negative asupra mediului în Republica Moldova.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu art. 20 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, a fost publicat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului privind modificarea <i>Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău</i>, care poate fi accesat la următorul link: https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-privind-modificarea. În scopul respectării prevederilor <i>Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i>, proiectul hotărârii de Guvern este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul <i>Transparența decizională</i>, directoriul Proiecte de acte normative remise spre coordonare și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.
7. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Urmare a aprobării prezentului proiect va fi necesară modificarea actelor normative subsecvente hotărârii Guvernului.
8. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Urmare a aprobării proiectului va fi necesară modificarea Anexei nr. 2 a <i>Ordinului ministrului justiției 36/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ocuparea funcțiilor vacante în cadrul Unității de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău</i>, și ulterior demararea procesului de recutarea a personalului Unității. De asemenea, va fi necesară respectarea obligațiilor reglementate în actul normativ de către entitățile vizate întru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.

Secretar de stat

Ruslan LUNGU